

Vammaispalvelujen kehittämishankkeen alkukesän kuulumisia

Vaikeavammaisten päivätoiminnan järjestäminen seudullisesti

Vaikeavammaisten päivätoimintaa selvittänyt työryhmä teki toukokuussa esityksen päivätoimintapalvelun seudullisesta toteuttamistavasta ja sisällöstä. Asiaa käsiteltiin sekä KUUMA -sosiaalipalvelujen työryhmässä että kehittämishankkeen ohjausryhmässä. Molemmat työryhmät esittivät vaikeavammaisten päivätoiminnan kohdistamista ensisijaisesti alle 65-vuotiaille vaikeavammaisille, joilla on palveluun subjektiivinen oikeus. Harkinnanvaraisena palvelua voidaan myöntää myös yli 65-vuotiaille vaikeavammaisille. Järvenpään kaupungin edustajat ilmaisivat kevään aikana kiinnostuksensa tuottaa vaikeavammaisten päivätoimintaa myös naapurikunnille yhteistoimintasopimukseen perustuen. Nurmijärveläisten osalta työryhmä esitti, että palvelut kannattaisi ostaa hyvinkääläiseltä palveluntuottajalta, joka tuottaa palvelut myös hyvinkääläisille vaikeavammaisille. Kehittämishankkeen ohjausryhmä päätti toukokuun kokouksessaan jäädä odottamaan Järvenpään kaupungin päätöstä päivätoimintapalvelun tuottamisesta.

KUUMA- sosiaalipalvelujen työryhmä kokoontui 10.6.2008. Tässä kokouksessa Järvenpään kaupungin edustaja Ritva Toivio kertoi, ettei Järvenpään kaupunki olekaan halukas tuottamaan seudullista päivätoimintaa. Näin ollen vaikeavammaisten päivätoimintaan liittyvä seudullisen yhteistyön pohdinta jatkuu ensi syksynä.

Vammaispalvelulain soveltamisohjetta on käsitelty kuntien lautakunnissa

KUUMA- kuntien ja Hyvinkään kaupungin yhteistä vammaispalvelulain ja -asetuksen mukaisten palvelujen ja tukitoimien soveltamisohjetta on käsitelty kevään aikana kunnallisissa päätöksenteossa. Yhteinen soveltamisohje on lautakunnan päätöksellä hyväksytty jo Hyvinkäällä, Järvenpäässä, Keravalla, Mäntsälässä ja Nurmijärvellä. Pornaisissa soveltamisohje on menossa lautakuntakäsittelyyn kesäkuussa. Tuusulan sosiaalilautakunta teki soveltamisohjeeseen kuntakohtaisia tarkennuksia, näin ollen Tuusulassa on käytössä oma kuntakohtainen soveltamisohje. Tuusulan tekemiin tarkennuksiin voi tutustua kunnan internet-sivujen kautta.

Henkilökohtaisen avustajatoiminnan kehittäminen toteutetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa

Kevään aikana kehittämishankkeessa valmisteltiin yhteisiä henkilökohtaisten avustajien työsuhteeseen liittyviä korvausehtoja. Tavoitteena oli, että henkilökohtaisten avustajien palkkaus, työaika ym. työsuhteen keskeiset ehdot olisivat kunnissa yhtenevät. Tällöin niillä, jotka saavat vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avustaja- päätöksen olisi yhdenvertaiset mahdollisuudet saada palkattua avustajia. Kehittämishanke on ollut mukana henkilökohtaisen avustajatoiminnan kehittämiseen liittyvissä valtakunnallisissa yhteistyöverkostoissa. Toukokuussa pidetyssä ohjausryhmän kokouksessa päätettiin, että henkilökohtaiseen avustajatoimintaan liittyvää kehittämistä tehdään yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Yhteisten korvausehtojen työstämisessä jäädään odottamaan JHL:n ja Heta-liiton valtakunnallista suositusta henkilökohtaisten avustajien työsuhteen keskeisistä ehdoista. Valtakunnallisen suosituksen ohjeistuksineen pitäisi olla kuntien käytössä vuoden 2009 alusta alkaen.

Henkilökohtaisen avustajatoiminnan keskeisimpänä haasteena on viime vuosina ollut avustajien ja sijaisten saatavuus sekä vammaisten työnantajien jaksaminen työnantajuuteen liittyvien tehtävien hoitamisessa. Tähän haasteeseen etsii ratkaisua Heta-liiton ja Kynnys ry:n hallinnoima Sentteri-hanke, joka mallintaa tämän vuoden aikana seudullisten avustajakeskusten toiminnan ja rahoitus pohjan. Mallinnus-

työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Sentteri-hanke on hakenut jatkorahoitusta Raha-automaattiyhdistykseltä seudullisten avustajakeskusten perustamiseen ensi vuodesta alkaen. Myös Keski-Uudenmaan Yhdistysverkosto ja Vammaispalvelujen kehittämishanke ovat mukana sekä yhteistyössä että rahoitushakemuksessa Sentteri-hankkeen kehittämiskumppaneina. Mikäli Sentteri-hanke saa jatkorahoituksen, toimimme tiiviissä yhteistyössä avustajakeskustoiminnan käynnistämiseksi Keski-Uudenmaan ja Hyvinkään alueella. Kehittämishankkeessa varaudutaan kuitenkin myös siihen ettei rahoitusta saada ja ongelmakohtiin on etsittävä omia ratkaisuja. Kesälomien jälkeen perustamme henkilökohtaisen avustajatoiminnan kehittämistyöryhmän, joka tekee vaihtoehtoisia suunnitelmia esim. sijaisvälityksen seudullisesta järjestämisestä.

Kehitysvammahuollon kehittäminen

Kehitysvammahuollon alatyöryhmä on kevään kokoontumisissaan työstänyt kehitysvammahuollon toimintaohjetta. Työssä on päästy hyvään alkuun. Ensi syksynä kehitysvammahuollon toimintaohjeen luonnos lähetetään kehitysvammaisten tukiyhdistyksille tutustuttavaksi ja kommentoitavaksi. Tavoitteena on, että toimintaohjeesta löytyy kehitysvammaisten ja heidän omaistensa kannalta olennaista ja ymmärrettävää tietoa kunnallisesta erityishuollosta ja siihen liittyvistä käytännöistä. Päivä- ja työtoimintaan liittyvistä ateriamaqsuista ja työosuusrahoista on tehty kysely kuntien omiin toimintayksiköihin. Kyselyn tulokset kootaan yhteenvedon muotoon elokuun loppuun mennessä.

Kesälomien jälkeen

Ensi syksynä käynnistyvät vammaispalvelujen henkilöstön koulutukset, joiden käytännön järjestelyt ovat meneillään. Elokuussa toteutetaan myös kuntien ja UEP: n työntekijöiden yhteistyöpäivä, jossa on tarkoitus aloittaa asiakastyöhön liittyvien yhteistyökäytäntöjen selkiyttäminen. Yhteistyöpäivän toteutetaan yhdessä UEP: n Kehikko-hankkeen kanssa.

Syyskuulle on alustavasti suunniteltu vammaisneuvostojen yhteiskokousta, jonka aiheet suunnitellaan yhteistyössä vammaisneuvostojen puheenjohtajien ja kehittämishankkeen kesken. Ajatus yhteistapaamisesta syntyi Järvenpään kaupungin vammaisneuvoston kehittämishankkeelle tekemän aloitteen myötä. Järvenpään vammaisneuvosto ehdotti, että kehittämishanke ottaisi tavoitteekseen saada KUUMA- kuntiin ja Hyvinkäälle yhdenmukainen erityisryhmien uimahallikortti. Kehittämishanke ei voinut tässä vaiheessa hanketta ottaa asiaa vastuulleen. Olemme kuitenkin mukana järjestämässä vammaisneuvostoille yhteistä keskustelutilaisuutta mm. erityisryhmien uimahallikorttiasian eteenpäin viemiseksi. Vammaisneuvostojen yhteistyön tiivistyminen voisi omalta osaltaan edistää vammaisille suunnattujen palvelujen yhdenmukaisuutta hankekunnissa.

Mielenkiinnolla odottelemme myös virallista tietoa siitä, miten vammaislainsäädäntöä ollaan uudistamassa. Sosiaali- ja terveysministeriö vie vammaislainsäädännön uudistamisen eduskunnan käsiteltäväksi ensi syksyn aikana.

Hyvää kesää kaikille tiedotteidemme lukijoille!

Lisätietoja kehittämishankkeeseen liittyen voi kysellä:

Satu Tanttu
projektikoordinaattori
p. 040- 318 2037
satu.tanttu@kerava.fi

Marjo Hattunen
projektisihteeri
p. 040- 318 2041
marjo.hattunen@kerava.fi